

BUNDESSTIFTUNG
AUFARBEITUNG

Miejsce Pamięci
Fundacji
„Krzyżowa“

Akademia
Ewangelicka w
Berlinie

Federalna Fundacja
Badań nad Dyktaturą SED

Europejska Sieć „Pamięć i
Solidarność”

We współpracy z

MIEJSCEM PAMIĘCI NIEMIECKIEGO RUCHU OPORU, BERLIN

10. Seminarium Miejsc Pamięci, Krzyżowa

Seminarium Miejsc Pamięci odbywa się w 2012 roku już po raz dziesiąty. Ten mały jubileusz jest możliwy dzięki żywemu wsparciu i zainteresowaniu partnerów z różnych krajów europejskich. Ideą przewodnią dotychczasowych spotkań były europejskie doświadczenia życia w dyktaturze i doznane krzywdy oraz ich skutki. Problematykę tę poruszano na przykładzie różnych tematów i krajów.

Tegoroczne Seminarium Miejsc Pamięci podejmuje kwestię wielkich narracji historycznych w Europie i państwach narodowych, stawia pytania o różne perspektywy rozrachunku z historią w poszczególnych krajach. Przyczynkiem do podjęcia tego tematu była odezwa Międzynarodowego Stowarzyszenia Memoriał w Rosji z 2009 roku „O narodowych wizerunkach przeszłości”: „Jednak każdy naród pamięta i czuje tę historię po swojemu. Narodowa pamięć w sobie właściwy sposób przetwarza i wyraża wspólne doświadczenie. I dlatego każdy naród ma swój XX wiek.” I nie istotna jest tutaj teoretyczna rozprawa, ale sama świadomość istnienia różnych perspektyw, która to umożliwia zrozumienie europejskiej historii. W tym kontekście należy traktować także inicjatywy mające na celu rozrachunek z historią i odkrywanie „białych plam” w historii.

Seminarium Miejsc Pamięci jest cykliczną imprezą, odbywającą się raz w roku i skierowaną do zawodowych i społecznych współpracowników miejsc pamięci i muzeów z krajów Europy Wschodniej i Zachodniej oraz do osób, które w swoich projektach czy też pracy w szkołach i na wyższych uczelniach zajmują się historią dyktatur XX wieku w Europie, jak również innymi formami totalitarnej dyktatury oraz opozycji wobec niej. Ideą seminarium jest stworzenie, poprzez udział przedstawicieli różnych instytucji, którzy w swojej pracy poświęcają się z jednej strony edukacji historycznej, z drugiej strony dbają o zachowanie pamięci, forum wymiany doświadczeń na poziomie ogólnoeuropejskim.

Serdecznie zapraszamy do udziału w seminarium!

dr Jacqueline Boysen – dr Bernd Florath – Annemarie Franke – dr Andrea Genest
– dr Anna Kaminsky – dr Burkhard Olschowsky

BUNDESSTIFTUNG
AUFARBEITUNG

EUROPEJSKA
SIEĆ
PAMIĘĆ
I SOLIDARNOŚĆ

„Narratywy historyczne w Europie w XX wieku“

Program

Środa, 21 marca 2012

od godz. 17.00	Przyjazd, zakwaterowanie, kawa przy recepcji w „Spichlerzu” Dla chętnych: oprowadzanie po ośrodku i Miejsu Pamięci Fundacji „Krzyżowa”
18.30–19.00	Kolacja
19.30	Wprowadzenie do programu przez organizatorów. Runda zapoznawcza Otwarcie i prezentacja wystawy "Miejsce zamieszkania" przez autorkę Olgę Szonową, St. Petersburg. Wystawa fotograficzna o miejscach byłych obozów Gułag.
następnie	Wieczór integracyjny

Czwartek, 22 marca 2012

Wiek XX i jego narratywy – trzy perspektywy

9.30	Milczenie zamiast rozrachunku. Sowiecka pamięć o stalinizmie. Prof. Jörg Baberowski (Katedra Historii Europy Wschodniej, Uniwersytet Humboldta w Berlinie) Elena Zhemkowa Stowarzyszenie Memoriał Moskwa
10.30	przerwa kawowa
11.00 -12.30	Pułapki pamięci Prof. Włodzimierz Suleja Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu Dyskusja podsumowująca trzy wykłady
13.00–15.00	przerwa obiadowa „I dlatego każdy naród ma swój XX wiek” – między pamięcią europejską a narodową
15.00-16.30	Narratyw historii narodowej XX wieku w Republice Czeskiej 20 lat po przełomie. Ondrej Matejka, dyrektor stowarzyszenia Antikomplex, Praga Nacjonalizm – między badaniami a kulturą pamięci Prof. Michael Wildt (Katedra Historii XX wieku, Badania nad

BUNDESSTIFTUNG
AUFARBEITUNG

EUROPEJSKA
SIĘĆ
PAMIĘCI
I SOLIDARNOŚĆ

narodowym socjalizmem, Uniwersytet Humboldta w Berlinie)

16.30

przerwa kawowa

17.00 – 18.00

Pamięć o „Zimnej Wojnie“ w Europie Północnej.

dr Thomas Wegener Friies, Centre for Cold War Studies
Uniwersytetu Południowej Danii

18.00

Kolacja

19.30

Ludwig Mehlhorn (1950-2011) – wspomnienia o przyjacielu i koledze

Prezentacja książki „Życ w prawdzie. Ludwig Mehlhorn“, wydanej przez Stephana Bickhardta (publikacja ukaże się w marcu 2012) i pokaz filmu dokumentalnego „Dzieci rewolucji”.

Piątek, 23 marca 2012

Miejsca Pamięci i formy upamiętniania okresu stalinizmu

9.30

Dumne upamiętnianie a traumatyczne wspomnienia: miejsca pamięci okresu stalinizmu przy kanale Morza Białego
Ekaterina Makhotina (Katedra Historii Europy Wschodniej i Południowej, Uniwersytet Ludwika Maximiliana, Monachium)

"Deportacje w Rosji i w Polsce. Wojna o pamięć?"
Robert Lapytów, Stowarzyszenie Młodzieżowe „Memorial” w Permie oraz Maciej Wąs, Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie n. Odrą

11.00 – 11.30

przerwa kawowa

Miejsca Pamięci a konstrukcja pamięci

11.30 – 12:45

Lamsdorf/Łambinowice w filmie dokumentalnym. Nurty narracji historycznej
dr Renata Kobylarz-Buła, z-ca dyrektora Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu

O narratywie obozów w Europie Zachodniej. Były obóz jeńców wojennych Stalag X B Sandbostel i jego historia powojenna

dr Andrea Genest, Miejsce Pamięci Sandbostel

13.00 – 14.30

przerwa obiadowa

14.30 – 15.30

Białoruś - Dyktatury XX wieku – pamięć i zapomnienie.

Ihar Kuznietsov, Memoriał Białoruś (Mińsk); Andrij Kisztyrow, Instytut parlamentaryzmu i przedsiębiorczości, Mińsk oraz Swetlana Kul-Sylwestrowa, Uniwersytet Grodno/Białystok

BUNDESSTIFTUNG
AUFARBEITUNG

EUROPEJSKA
SIEĆ
PAMIĘĆ
I SOLIDARNOŚĆ

15.30 – 16.00

przerwa kawowa

16.00 – 17.30

Forum kształcenia historyczno-politycznego

- Prezentacje projektów wystawienniczych i edukacyjnych -

Prezentacja wystawy «Moja ojczyzna, gdzie ty?.. / Родина моя, где ты?..» o losie rosyjskich Niemców w okresie stalinizmu - ofiarach represji i deportacji i o losie niemieckich jeńców wojennych w Uralu Północnym

Jurij Kalmykow, Natalja Paelge – Jekaterynburg

Przedstawianie historii NRD w prywatnych muzeach

dr Irmgard Zündorf, Centrum Badań nad Historią Najnowszą w Poczdamie

18.00

Wycieczka i wspólna kolacja w Górach Sowich

Sobota, 24 marca 2012

9.00-10.00

Forum kształcenia historyczno-politycznego

- Prezentacje projektów wystawienniczych i edukacyjnych -

Europejska Sieć „Pamięć i Solidarność – zadania i projekty

dr Burkhard Olschowsky

Synagoga w Rychbach/Reichenbach/Dzierżoniowie – Projekty Fundacji Betejnu-Chaj we współpracy z Fundacją „Krzyżowa” Dominik Kretschmann, Fundacja „Krzyżowa”.

10:00 – 11.00

Runda ewaluacyjna i pomysły na kolejne seminarium

Kawa i pożegnanie

Stan 22.02.2012 / zastrzegamy prawo do zmian